

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr 2.1-3/15/2056

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni peainspektor Elve Adamson
Otsuse tegemise aeg ja koht	07.12.2015 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	28.10.2015
Teabevaldaja	SA Erametsakeskus aadress: Mustamäe tee 50, 10621 Tallinn e-posti aadress: eramets@eramets.ee
Vaide esitaja	Eesti Metsaühistu aadress: Vasara 6-10, 766606, Keila linn e-posti aadress: rynno@eestimy.ee

RESOLUTSIOON:

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lõigete 1 - 3 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

otsustan:

- 1) jätta vaie rahuldamata, kuna peale vaide esitamist on teabevaldaja vaide esitaja pöördumisele vastanud;**
- 2) teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.**

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Vaide esitaja saab käesoleva otsuse vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse Tallinna Halduskohtusse. Vaideotsuse tühistamist saab nõuda üksnes koos teabevaldajalt teabe väljastamise nõudega, mis jäi vaideotsusega rahuldamata.

FAKTILISED ASJAOLUD:

- 19.10.2015 edastas Eesti Metsaühistu SA-le Erametsakeskus pöördumise, mis oli pealkirjastatud „Teabenõue”;
- Kuna SA Erametsakeskus ei vastanud Eesti Metsaühistu pöördumisele viie tööpäeva jooksul, siis edastas Eesti Metsaühistu 28.10.2015 Andmekaitse Inspektsioonile vaide teabenõudele vastamata jätmise osas. Vaidele oli lisatud 09.10.2015 allkirjastatud teabenõue;
- 30.10.2015 tegi Andmekaitse Inspektsioon SA-le Erametsakeskus järelepärimise teabenõudele vastamata jätmise osas;
- 09.11.2015 vastas SA Erametsakeskus Andmekaitse Inspektsiooni järelepärimisele ning teatas, et 19.10.2015 edastatud teabenõude sisu on hoopis teine kui inspektsiooni poolt kajastatu ning 09.10.2015 teabenõudele on vastatud juba 13.10.2015. 19.10.2015 edastatud pöördumisele edastati vastus 28.10.2015 kell 16:27;
- 13.11.2015 tegi Andmekaitse Inspektsioon Eesti Metsaühistule järelepärimise, milles palus

täpsustada, millise teabenõude täitmata jätmise osas oli vaie esitatud;

6. 17.11.2015 edastas Eesti Metsaühistu oma täpsustuse, milles märkis, et vaidele oli ekslikult lisatud vale teabenõude koopia ning kinnitas ühtlasi, et on saanud 28.10.2015 vastuse ka oma 19.10.2015 edastatud teabenõudele, kuid hilinemisega s.o üheksa päeva peale teabenõude esitamist.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Vaide kohaselt esitas Eesti Metsaühistu 19.10.2015 SA-le Erametsakeskus teabenõude, millele SA Erametsakeskus ei olnud vaide esitamise ajaks vastanud. Vaidele oli lisatud 19.10.2015 kaaskiri teabenõude edastamise kohta ja 09.10.2015 allkirjastatud teabenõue, milles vaide esitaja palus edastada kõik SA Erametsakeskuse poolt perioodil 09.10.2011-09.10.2015 läbiviidud nõustamistoetuste kohapealsete kontrollide tulemused ja kontrollides olnud taotluste otsused metsaühistute kaupa elektrooniliselt. Samuti puuduste esinemisel nende menetlemise käik.

Vaide esitaja palus tuvastada, miks ei ole teabenõudele vastatud ning rikkumise korral palus viia SA Erametsakeskuses läbi kontroll, kas teabenõudele vastamine on kooskõlas Eesti Vabariigi seadustega.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Edastasite meile järelepärimise Eesti Metsaühistu MTÜ (edaspidi EMÜ) vaidemenetluse osas. Teie kirja põhjal ei ole arusaadav, millisest vaidemenetlusest ja kelle poolt algatatud vaidemenetlusega on tegu. Erametsakeskuse haldusaktide ja toimingute osas on vaidemenetlust võimalik algatada haldusmenetluse seaduse alusel vaid meil endal. Nendime, et EMÜ ei ole Teie kirjas näidatud teabenõuete osas Erametsakeskusele aga senini ei vaiet ega järelepärimisi esitanud.

Erametsakeskus vastab siinkohal Teie küsimustele:

1. Kas EMK on teabevaldajaks vaide esitaja poolt soovitud teabe osas?

Jah.

2. Kas EMK on kätte saanud Eesti Metsaühistu poolt 19.10.2015 esitatud teabenõude?

Jah (vt lisa 3).

3. Juhul kui on, siis mis põhjusel ei ole EMK vastanud Eesti Metsaühistu teabenõudele seaduses sätestatud tähtaja jooksul?

4. Juhul, kui EMK luges Eesti Metsaühistu 19.10.2015 edastatud teabenõude selgitustaotluseks, siis miks ei keeldutud teabenõude täitmisest ning selgitatud, et Eesti Metsaühistu teabenõue loetakse selgitustaotluseks?

5. Kas vaide esitaja poolt soovitud teabele on kõigil juurdepääsu õigus või kehtivad mingile osale teabest juurdepääsupiirangud?

Kuivõrd ei saa nendele kolmele küsimust otse vastata, sest Teile on esitatud erinevaid andmeid kui meile, siis vastame kokkuvõtteks allpool.

Esmalt peame juhtima tähelepanu, et EMÜ poolt Teile esitatud asjaolud ei ole õiged. Teie poolt viidatud 19.10.2015 teabenõude (mis on EMÜ kirjas märgitud teabenõue nr 3) (vt lisa 3) sisu on hoopis teine, kui Teie kirjas viidatud väidetavad EMÜ nõuded. Teabenõude sisu, millele Te viitate, on EMÜ edastanud hoopis 09.10.2015 teabenõudes nr 2 (lisa 1), mille osas on EMK saatnud vastuse juba 13.10.2015.a (lisa 2), so 2 tööpäeva jooksul.

Kuna esitame EMÜ teabenõuded ja meie vastuskirjad siinkohal lisades, siis ei hakka sisu täpselt üle kordama, vaid nendime, et EMK vastates 09.10.2015 teabenõudele palus EMÜlt lisaselgitusi, et välja selgitada just Teie poolt meile esitatud küsimused nr 3-5. Palusime teabenõuet täpsustada, et saaksime vastata, kas tegemist on juurdepääsupiirangutega teabega ja/või kas tegemist on teabenõude või selgitustaotlusega. EMÜ pole sellele tänini vastanud.

Teie kirjas viidatud 19.10.2015 teabenõudele (siin lisa 3) vastas EMK kirjaga 23.10.2015 nr 56/15/183-4 (lisa 4), mis allkirjastati 23.10.2015. Kuid kahjuks edastati kiri hilinemisega e-tähtkirjaga 28.10.2015 kell 16:27 läbi Omniva Kirjakeskuse, so 7 tööpäeva jooksul. EMÜ esindaja X.XXXX võttis kirja vastu (staatatus „Kättetoimetatud“) samal päeval so 28.10.2015 18:30 (lisa 5) ehk samal päeval kui EMÜ kiri Teile laekus. Kahe tööpäevane hilinemine toimus seetõttu, et meie kirjad läbivad kooskõlastusringi, mistõttu kiri küll allkirjastati juhatuse liikme poolt tähtaegselt (4 tööpäeva-vt digiallkirjastamise kuupäev lisa 4), kuid välja läbi dokumendihaldussüsteemi on kiri saadetud hilinemisega s.o kahe tööpäevase hilinemisega.

Kui EMÜ saatis teabenõude nr 3 ja ei vastanud meie 13.10.2015 järelepärimisele, siis eeldasime, et ta ei soovigi enam saada teabenõudes 09.10.2015 toodud selgitusi. Täna leiame, et oleme korrektselt mõlemale teabenõuetele vastanud ning palunud EMÜlt seaduse kohaseid täpsustusi teabenõudele. Meile jääb selgusetuks, milliseid vastuseid ja millistele kirjadele ta üldse soovib ja milline on tema kaebuse ese.

VAIDE ESITAJA TÄIENDAVID SELGITUSED:

Kuna SA Erametsakeskuse vastusest inspeksiooni järelepärimisele selgus, et Eesti Metsaühistu poolt edastatud andmed on vastuolus SA Erametsakeskus poolt antud selgitustega, siis tegi inspeksioon Eesti Metsaühistule täiendava järelepärimise. Vastuses järelepärimisele selgitas Eesti Metsaühistu järgmist:

1. Teile 28.11.2015 saadetud vaide lisas oleva teabenõude nr.2 edastasin EMKle 09.10.2015. Teabenõue nr.2 oli lisatud lisana ekslikult ja sellele teabenõude menetlemist me ei soovi. Vaide esitasin teabenõudele nr 3 (**Lisa 1**), mille edastasin EMKle 19.10.2015 (**Lisa 2**) ja 28.10.2015 hommikul veel vastust saanud polnud.
2. Vaide esitasin teabenõudele nr. 3 vastamata jätmise osas (käesoleva kirja **lisa 1**)
3. Tänapäevaks olen saanud kätte vastused teabenõudele nr 2 (esitatud 09.10.2015) ja teabenõudele nr.3 **Lisa 3** (esitatud 19.10.2015 **Lisa 2**). Lisasin ka teabenõude nr.3 kättesaamise kinnituse **Lisa 4** ja postkasti saabumise **Lisa 5**.

28.10.2015 sain tõepoolest teabenõude nr.3 (EMK poolt koostatud 23.10.2015) vastuse kätte s.t. **ühiksa päeva peale esitamist**.

4. Vaie ei ole esitatud teabenõude nr 2 osas.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

SA Erametsakeskus teabevaldajana

AvTS § 5 lg 2 sätestab, et eraõiguslikule juriidilisele isikule laienevad teabevaldaja kohustused, kui isik täidab seaduse, haldusakti või lepingu alusel avalikke ülesandeid, sealhulgas osutab haridus-, tervishoiu-, sotsiaal-, või muid avalikke teenuseid- teabe osas, mis puudutab nende ülesannete täitmist. Samuti võrdsustatakse teabevaldajaga füüsilisest isikust ettevõtja, mittetulundusühing, sihtasutus või äriühing – teabe osas mis puudutab riigi või kohaliku omavalitsuse eelarvest avalike ülesannete täitmiseks või toetusena antud vahendite kasutamist.

EMK on sihtasutus, kes tulenevalt metsaseaduse § 6 lõikest 3 ja keskkonnaministri 14.04.2014 määruse nr 10 „Erametsanduse toetuste andmise alused, taotluste kohta esitatavad nõuded, toetuste taotlemise ja taotluste menetlemise kord, taotluste hindamise alused ning toetuste tagasinõudmise kord” § 1 lõikest 2 (mis sätestab, et eelnimetatud määruse alusel toetuste andmist korraldab metsaseaduse § 6 lg 3 alusel SA Erametsakeskus) on teabevaldaja avaliku teabe seaduse mõistes.

Kuna EMK täidab avalikke ülesandeid, siis on ta teabevaldjaks teabe osas mis puudutab avalike ülesannete täitmist või avaliku raha kasutamist. Et EMK on teabevaldajaks vaide esitaja poolt soovitud teabe osas, seda on EMK oma vastuses inspeksiooni järelepärimisele ka kinnitanud ning selles osas vaidlus puudub.

Teabenõuetele vastamine

AvTS § 3 lõige 1 sätestab, et avalik teave on mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. Seega saab teabenõude korras küsida koopiaid või väljavõtteid asutuse valduses olevatest dokumentidest.

Kuna EMK puhul on tegemist teabevaldajaga, siis on EMK kohustus ka teabenõuetele vastata. AvTS § 18 lg 1 sätestab, et teabenõue täidetakse viivitamata, kuid mitte hiljem kui viie tööpäeva (mitte kalendripäeva) jooksul. Vaide kohaselt edastas Eesti Metsaühistu 19.10.2015 EMK-le pöördumise, mis oli pealkirjastatud „Teabenõue”. Olenemata sellest, kas pöördumine on oma sisult teabenõue (soovitakse dokumentide koopiaid) või on tegemist selgitustaotlusega (soovitakse vastuseid küsimustele), tuleb sellisele pöördumisele vastata viie tööpäeva jooksul. Teabenõude esitaja ei pea teadma, millisel juhul on tema pöördumise puhul tegemist teabenõudega AvTS- i mõistes, küll aga peab seda teadma teabevaldaja.

Kuigi antud juhul oli vaide esitaja lisanud vaidele ekslikult juurde vale teabenõude koopia, siis täiendavalt inspeksioonile edastatud (nii EMK kui Eesti Metsaühistu poolt) 19.10.2015 pöördumise koopiast nähtub, et Eesti Metsaühistu on pealkirjastanud oma pöördumise „Teabenõudena” ning tal oli õigustatud ootus saada oma teabenõudele vastus viie tööpäeva jooksul. Selleks ei ole mitte teabenõude vastuse allkirjastamise aeg, vaid teabenõude asutusest väljastamise aeg. Et vaide esitaja pöördumisele on vastatud hilinemisega, seda on möönnud ka EMK.

EMK edastades vaide esitaja pöördumisele vastuse seitsme tööpäeva jooksul on ületanud teabenõuetele vastamise tähtaega ning rikkunud seega teabenõuete menetlemise korda. Kuna vaide esimeks oli teabenõudele vastamata jätmine ning EMK on peale vaide esitamist vaide esitaja pöördumisele hilinenuks vastanud, siis on vaide ese paele vastuse edastamist ära langenud ning puudub alus ettekirjutuse tegemiseks. Seega tuleb vaide jätta rahuldamata.

Andmekaitse Inspeksioon peab siiski vajalikuks selgitada, et kuigi 19.10.2015 edastatud pöördumine oli pealkirjastatud teabenõudena, ei olnud siiski oma olemuselt tegemist teabenõudega AvTS-i mõistes, millele vastamiseks oleks olnud võimalik edastada mõnest dokumendist koopia. Kuna vaide esitaja pöördumine sisaldas küsimusi, millele vastamiseks tuli vastus alles koostada ning anda selgitusi, siis oli tegemist selgitustaotlusega. Sellises olukorras on teabevaldajal õigus teabenõude täimisest keelduda ning selgitada, et isiku pöördumine loetakse selgitustaotluseks (AvTS § 23 lg 2 p 5). Siiski tuleb ka teabenõude täitmisest keeldumine teha teabenõudjale teatavaks viie tööpäeva jooksul (AvTS § 23 lg 3). Kuna Andmekaitse Inspeksioonil puudub pädevus teostada järelevalvet selgitustaotlustele vastamise üle, siis vastuse sisu osa inspeksioon seisukohta ei võta.

Andmekaitse Inspeksiooni pädevus

Vastuses Andmekaitse Inspeksiooni järelepärimisele on EMK märkinud: „Teie kirja põhjal ei ole arusaadav, millisest vaidemenetlusest ja kelle poolt algatatud vaidemenetlusega on tegu. Erametsakeskuse haldusaktide ja toimingute osas on vaidemenetlust võimalik algatada haldusmenetluse seaduse alusel vaid meil endal. Nendime, et EMÜ ei ole Teie kirjas näidatud teabenõuete osas Erametsakeskusele aga senini ei vaia ega järelepärimisi esitanud”.

AvTS § 45 lg 1 sätestab Andmekaitse Inspeksiooni järelevalvepädevuse, mille kohaselt teostab inspeksioon riiklikku ja haldusjärelevalvet teabevaldajate üle nende poolt teabenõuete täitmisel ja teabe avalikustamisel. Sama paragrahvi lg 2 kohaselt võib inspeksioon algata järelevalvemenetluse oma algatusel või vaide alusele ning lg 3 punkti 2 kohaselt selgitab inspeksioon järelevalvet teostades, kas teabenõue on täidetud seadusega ettenähtud korras tähtajal ja viisil.

AvTS § 46 sätestab, et isik, kelle AvTS-s sätestatud õigusi on rikutud võib pöörduda vaidega inspeksiooni poole. Seega teabenõudele vastamata jätmise või mittenõuetekohase vastamise osas saab isik pöörduda AvTS-i alusel vaidega Andmekaitse Inspeksiooni poole, mitte EMK poole. Kuna antud juhul oli vaide esimeks teabenõudele vastamata jätmine ning EMK on piiratud osas teabevaldajaks, siis kohaldub EMK-le teabenõuetele vastamise osas AvTS, mille

täitmise üle teostab järelevalvet inspeksioon. Muude EMK haldusaktide ja toimingute õiguspärasuse osas inspeksioonil tõepoolest järelevalvepädevus puudub.

/allkirjastatud digitaalselt/

Elve Adamson
peainspektor
peadirektori volitusel